

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA/Jaosto

Vanhemmuus, tasa-arvolaki, oikeus saattaa asia lautakunnan käsiteltäväksi

Diaarinumero: 3xx/2017

Antopäivä: xx.xx.2019

Asian oli saattanut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi henkilö, joka oli itse kokenut tulleen syrjityksi vanhemmuutensa perusteella.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että koska asia koski tasa-arvolain 7 §:ssä mainittuja syrjintäperusteita (vanhemmuus ja perhehuoltovelvollisuus), eikä sitä ole tuonut lautakunnan käsiteltäväksi tasa-arvolain 20 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla tasa-arvoaltuutettu tai työmarkkinoiden keskusjärjestö, hakemus oli jätettävä tutkimatta.

(Lainvoimainen)

Asian tausta

Hakijalla on lastensa yhteishuoltajuus lasten äidin kanssa niin, että lapset asuvat äidin luona ja lasten äiti lähihuoltajana päättää yksin lasten terveydenhuoltoon ja koulunkäyntiin liittyvistä asioista.

Hakijan vaatimukset

Hakija vaatii yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa kieltämään vastaajia jatkamasta hakijan syrjintää, tekemään yhdenvertaisuuslain 20 §:n 3 momentin mukaisen velvoitepäätöksen ja asettamaan uhkasakon kiellon tehosteeksi.

Hakijan perustelut

Hakija katsoo tulleen syrjityksi, kun hänelle ei ole toimitettu tietoa tyttärensä jalkapalloharjoitusten ajankohdista eikä lähetetty tyttärensä jalkapallojoukkueiden tiedotteita, eikä myönnetty käyttäjätunnuksia jalkapalloseuran internet –palveluun, josta löytyvät joukkueiden harjoitusajat ja muu yleinen informaatio.

Esittelijän esitys

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta jättää hakemuksen tutkimatta, koska hakijalla ei ole oikeutta saattaa asiaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet ja niiden tulkinta

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 3 §:n mukaan sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (609/1986, tasa-arvolaki).

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Yhdenvertaisuuslain esitöiden (HE 19/2014 vp) mukaan henkilön asettamisesta eri asemaan vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella säädetään tasa-arvolain 7 §:n 3 momentin 2 kohdassa (s. 68). Eri asemaan asettaminen vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella voi esitöiden mukaan olla tasa-arvolain 7 §:n perusteella välillistä syrjintää sukupuolen perusteella (s. 57). Esitöiden mukaan yhdenvertaisuuslain syrjintäkielossa mainituilla perhesuhteilla ei viitata vanhemmuuteen eikä raskauteen (s. 66).

Tasa-arvolain 7 §:n 1 momentin mukaan välitön ja välillinen syrjintä sukupuolen perusteella on kielletty. Pykälän 3 momentin 2 kohdan mukaan välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan kyseisessä laissa eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella.

Ottaen huomioon, että vanhemmuuteen ja perhehuoltovelvollisuuteen perustuvasta syrjinnästä säädetään tasa-arvolaisissa, jossa eri asemaan asettaminen mainittujen syiden perusteella on määritelty sukupuoleen perustuvaksi välilliseksi syrjinnäksi, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, että käsillä olevaan, vanhemmuutta ja perhehuoltovelvollisuutta koskevaan syrjintäasiaan sovelletaan tasa-arvolakia.

Oikeus saattaa asia yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi

Tasa-arvolain 20 §:n 1 momentin mukaan lain 7 §:n säännösten vastaista menettelyä koskevan asian voi saattaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi lain 21 §:ssä tarkoitettua menettelyä (muun muassa kieltopäätös) varten tasa-arvovaltuutettu tai työmarkkinoiden keskusjärjestö.

Käsillä olevan asian on saattanut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi henkilö, joka on itse kokenut tulleen syrjityksi vanhemmuutensa perusteella. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoo, että koska asia koskee tasa-arvolain 7 §:ssä mainittuja syrjintäperusteita (vanhemmuus ja perhehuoltovelvollisuus), eikä sitä ole tuonut lautakunnan käsiteltäväksi tasa-arvolain 20 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla tasa-arvovaltuutettu tai työmarkkinoiden keskusjärjestö, hakemus on jätettävä tutkimatta.

Asiassa saadusta selvityksestä ei ilmene sellaista yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaista muuta henkilöön liittyvää syytä, jonka perusteella hakijalla olisi oikeus saattaa asia yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätös

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen.

Lainkohdat

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) 7 § 3 momentin 2 kohta ja 20 § 1 momentti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakuohjaus liitteenä.

Asian ovat päättäneet Tuomas Ojanen (puheenjohtaja), Merja Heikkonen, Katja Leppänen, Husein Muhammed ja Liisa Nieminen. Esittelijä Juhani Kortteinen.